

ជីវប្រវត្តិអ្នកនិពន្ធ

ពុទ្ធី សរណាំ គន្ធាមិ

ធម្មំ សរណាំ គន្ធាមិ

សឿម សរណាំ គន្ធាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវ

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវ

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវ

ព្រះពុទ្ធ

ព្រះធម៌

ព្រះសឿម

ជាទីពឹងទីរលឹក

ជាទីពឹងទីរលឹក

ជាទីពឹងទីរលឹក

អាន ព្យាគីម កើតនៅថ្ងៃសុក្រ ១កើតខែជេស្ឋ ឆ្នាំមមី ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៤២ នៅឃុំបាក់ខែង ស្រុកមុខកំពូល ខេត្តកណ្តាល ប្រទេសកម្ពុជា ។ ឪពុកឈ្មោះ អាន ស៊ុនហេង ម្តាយឈ្មោះ អ៊ា គឹមអេង របររកចិញ្ចឹមជីវិត លក់ដូរគ្រឿងឧបកោគបរិកោគ។ កាលនៅកុមារភាព បានរៀនអក្សរខ្មែរ ចេះមើលសាស្ត្រាស្លឹករឹត ដោយនៅវត្តមង្គលសត្វានីន ភូមិព្រែកតាគង់ ឃុំព្រែកតាសេក ស្រុកមុខកំពូល ខេត្តកណ្តាល។ ដល់អាយុ៩ឆ្នាំ មានបង្កើតសាលាបឋមសិក្សា នៅ ឃុំព្រែកលៀប ទើបបានមកសុំចូលរៀន

នៅថ្នាក់ បរិវិច្ឆនដ្ឋាន (cours préparatoire) ។ ដល់អាយុ ១២ឆ្នាំ ពេលវិស្សមកាល បានបួសជាសាមណេរ នៅវត្ត មង្គលសត្វានីហើយ ចាកសិក្ខា មុនពេលចាប់ផ្តើម ឆ្នាំសិក្សាថ្មី ។ ជាមួយគ្នានោះ បានប្តូរសាលា មករៀននៅសាលាបឋមសិក្សាប្រស្សីកែវ សង្កាត់លេខ១ ក្រុងភ្នំពេញ ។ ដល់បានជាប់ សញ្ញាប័ត្រ បឋមសិក្សាហើយ ដោយ ប្រឡងប្រជែងចូលថ្នាក់ទី៦ នៃវិទ្យាល័យ ស៊ីសុវត្ថិ មិនជាប់ ក៏មករៀន នៅសាលាឯកជន ខាងគ្រីស្តសាសនា (école Miche) រហូតដល់ជាប់ សញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សា (diplôme de l'enseignement secondaire) ទើបមានច្បាប់សុំចូលរៀននៅថ្នាក់ទី ២ (classe de seconde) នៃ វិទ្យាល័យ ស៊ីសុវត្ថិ ដោយមិនចាំបាច់ប្រឡងចូល ។

សូមជំរាបថា កាលខ្ញុំរៀននៅ សាលា Miche លោកគ្រូដែលជាអ្នកបួសក្នុងគ្រីស្តសាសនា នៅឆ្នាំដំបូង គាត់ពន្យល់សាសនា មួយថ្ងៃ មួយម៉ោង ពេញមួយឆ្នាំ។ ដល់ខ្ញុំជាប់ ឌីប្លូម ខ្ញុំទៅសុំលាមករៀននៅ វិទ្យាល័យ ស៊ីសុវត្ថិវិញ នោះលោកនាយកសាលា ដែលជាអ្នក បួស ជនជាតិកាណាដា (CANADA) បានហៅខ្ញុំទៅជួប ដើម្បីពន្យល់ខ្ញុំថែមទៀត អំពី សាសនារបស់លោក និងការលះបង់របស់លោក ដើម្បី គ្រីស្តសាសនា ។ បំណង របស់ លោក គឺចង់បញ្ចុះ បញ្ចូលខ្ញុំ ឲ្យមកកាន់ គ្រីស្តសាសនាវិញ ។ តែដោយការអប់រំរបស់ខ្ញុំ តាំងពីកុមារមក ព្រមទាំងគ្រួសារ ខាងឪពុកខ្ញុំ សុទ្ធតែជាអ្នកធម៌អាថ៌ នោះបន្ទាប់ពីខំ ពន្យល់ខ្ញុំអស់មួយព្រឹកធំមក លោកក៏អស់មធ្យោបាយ អស់សង្ឃឹម ព្រោះស្តាយខ្ញុំដោយ ឃើញខ្ញុំនៅក្នុងថ្នាក់ រៀនមុខវិជ្ជាខ្លះមិនចាញ់កូនយួន ដូចជាគណិតសាស្ត្រជាដើម ថ្វីបើ កូនខ្មែរមានតែបីបួននាក់ក៏ដោយក្រៅពីនោះភាគច្រើនគឺកូនយួន¹ ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងចំ

¹ អ្នកខ្លះចង់ឲ្យយើងស្រឡាញ់គេ ចង់ឲ្យយើងគោរពគេ តែគេធ្វើបាបយើង គេមានចិត្តមិនត្រង់ នឹងយើង តើឲ្យយើងស្រឡាញ់ គោរពម្តេចនឹងកើត ។ ពីព្រោះតាមធម្មតា គេអាចបង្ខំកាយអ្នក ដទៃបាន តែបង្ខំចិត្តមិនបានទេ នេះតាមព្រះពុទ្ធសាសនា ពីព្រោះចិត្ត ជាធំ ជាប្រធាន មានឥទ្ធិ

ណោមសាលាឯកជន សាលានោះយកថ្ងៃជាងគេ ហើយពិបាកនឹងចូលទៀត ។ ចំពោះ កូនខ្មែរ សាលាតម្រូវឲ្យធ្វើការប្រឡងចូលជាមុនសិន ដោយគេទុកកន្លែងសម្រាប់តែ កូនយួន នឹង កូនជនជាតិបរទេស ។

ដល់ខ្ញុំមករៀននៅវិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថិ ខ្ញុំមានចំណោទខាងអក្សរខ្មែរ ពីព្រោះខ្ញុំរៀនបាន តិចនៅសាលា Miche តែចំពោះមុខវិជ្ជាផ្សេងៗទៀត ខ្ញុំរៀនទាន់ រហូតដល់ថ្នាក់ទី១(classé de première) ខ្ញុំបានអាហារូបករណ៍ រស់នៅក្នុងសាលាដល់ជាប់ បាក់ឌុប (Bac. 2ème partie) ផ្នែកគណិតសាស្ត្រ ។ ខ្ញុំចូលចិត្តរៀនគណិតសាស្ត្រតាំងពីក្មេង នេះដោយសារ ឪពុកខ្ញុំ គាត់មានការអំណត់ ខំពន្យល់ខ្ញុំ ទាល់តែខ្ញុំបានយល់។ ហើយខ្ញុំក៏ចាប់ស្រឡាញ់ គណិតសាស្ត្រ រហូតមក ។ មករៀននៅមហាវិទ្យាល័យ ខ្ញុំយកគណិតសាស្ត្រទៀត។ ខ្ញុំមានបរិញ្ញាប័ត្រផ្នែកគណិតសាស្ត្រ និងចេញពីសាលាគរុកោសល្យជាន់ខ្ពស់ ក្រុងភ្នំ ពេញនៅឆ្នាំ ១៩៦៨ ។ បន្ទាប់មកខ្ញុំធ្វើជាសាស្ត្រាចារ្យផ្នែកគណិតសាស្ត្របង្រៀននៅ ថ្នាក់ទីបញ្ចប់ ផ្នែកគណិតសាស្ត្រ នៃវិទ្យាល័យនានាក្នុងប្រទេស ដូចជា វិទ្យាល័យព្រះ សីហនុ នៅកំពង់ចាម ឬ វិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថិជាដើម ។ បន្ទាប់ពីបានបង្រៀនចំនួន ប្រាំឆ្នាំ

ពលខ្លាំងណាស់ ។ បើស្រឡាញ់ហើយ ចិត្តហ៊ានប្តូរស្លាប់រស់ ដើម្បីនឹងជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ។ ដូច្នោះមិនពិបាកទេ បើចង់លុបពាក្យឃ្នុន ហើយដាក់ពាក្យ វៀតណាមជំនួសវិញ ឬ ក៏លុបពាក្យ ស្សៀម ហើយដាក់ពាក្យថៃជំនួសវិញនោះ សូមឲ្យអ្នកដឹកនាំប្រទេសទាំងពីរនេះ គោរពបូរណ ភាពទឹកដីខ្មែរ ស្រឡាញ់រាប់អានខ្មែរដោយចិត្តស្មោះត្រង់ មិនកេងប្រវ័ញ្ច ឬប្រើកម្លាំងអាវុធ មក លើប្រជារាស្ត្រខ្មែរ ដែលសុំតែសេចក្តីសុខសន្តិភាព រស់នៅដោយសម្មាអាជីវា ។ អ្នកណាក៏ចង់ បានសេចក្តីសុខ សេចក្តីចម្រើនដែរ មិនថាតែ វៀតណាម ថៃ ឬ ខ្មែរ ទេ ។នេះជាច្បាប់ធម្មជាតិ ជាធម្មព្រះពុទ្ធ ហើយប្រទេសយើងទាំង បី សុទ្ធតែកាន់ធម៌ព្រះពុទ្ធទាំងអស់គ្នា ។

មក ខ្ញុំបានទទួលអាហារូបករណ៍ពីប្រទេសបារាំង មកបន្តវិជ្ជានៅប្រទេសនេះនៅឆ្នាំ ១៩៧៣ ។ ដោយសារត្រូវរស់នៅលោក តាន់ ប៊ុនស្កូ (Tan Bun Sor) បានជួយទាក់ទង គ្រូពីរបស់លោក ឈ្មោះ Monsieur Jean LEGRAS (Nancy-France) ដែលលោកត្រូវបាន ស្គាល់កាលពីពេលលោកធ្វើនិក្ខេបបទ ខ្ញុំក៏បានលោកសាស្ត្រាចារ្យ Jean LEGRAS ជួយនៃនាំតមក ។ មកដល់ប្រទេសបារាំង លោក Jean LEGRAS ឲ្យខ្ញុំរៀនខាង ព័ត៌មាន វិជ្ជា (informatique) បន្ទាប់មក លោកឲ្យខ្ញុំប្រធានបទ ជានិក្ខេបបទមួយខាងគណិត សាស្ត្រអនុវត្ត (mathématiques appliquées) ដែលត្រូវការចំណេះខាងព័ត៌មានវិជ្ជាថែមទៀត ដើម្បីនឹងគណនារូសមីការផ្សេងៗ ។

នៅ ថ្ងៃទី ២២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៧ ខ្ញុំបានគាំទ្រការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្ញុំនៅមុខ គណៈកម្មាធិការមេប្រយោគ ដែលមាន លោក Jean LEGRAS ជាប្រធាន ហើយខ្ញុំក៏ បានជាប់ សញ្ញាប័ត្របណ្ឌិត ផ្នែកព័ត៌មានវិជ្ជាខាងការសម្រេច (Informatique de la décision) នៅពេលនោះ ដោយនិទ្ទេសកិត្តិយសខ្ពស់បំផុត (avec mention très honorable) ។ ដោយកាលនោះ ស្ថានការណ៍នៅ ប្រទេសយើងកំពុងតែមានការ ច្របូកច្របល់នៅឡើយ អត់មានដំណឹងពីឪពុកម្តាយនិងបងប្អូនខ្ញុំក៏សម្រេចចិត្តរកការងារធ្វើសិនជាបណ្តោះ អាសន្ន ដោយមិនសុខចិត្តសុំចូលជាជនភៀសខ្លួនទេ (réfugié politique) ពីព្រោះខ្ញុំបម្រុង នឹងវិលត្រឡប់ទៅស្រុកវិញ ដើម្បីជួបជុំ កូនខ្ញុំ និងឪពុកម្តាយ បងប្អូន ដែលខ្ញុំឃ្នាតឆ្ងាយ ជាងបីឆ្នាំមកហើយ ។ ដោយគ្មានដំណឹងពីក្មួយខ្ញុំ និងមិត្តភក្តិខ្លះដែលបានចូលទៅក្នុង ស្រុក ខ្ញុំក៏ចេះតែរស់នៅស្រុកគេ តៗទៅរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ (ឆ្នាំ ២០១៧)។

ក្នុងការជួយស្រុកទេស ខ្ញុំមានលទ្ធភាពបានត្រឹម សរសេរ គណិតសាស្ត្រ ជាភាសាខ្មែរ ចុះផ្សាយជាសាធារណៈ ជាធម្មទាន បណ្តើរៗ តាមប្រព័ន្ធអាំងតែនែត (lien d'internet) របស់ខ្ញុំ ឈ្មោះ www.btkhmer.com ។ គណិតសាស្ត្រនោះសម្រាប់ និស្សិត ឆ្នាំដំបូង នៅ

មហាវិទ្យាល័យ ។ ខ្ញុំបានជំរាបថា ខ្ញុំស្រឡាញ់គណិតសាស្ត្រ ពុំមែនបានន័យថាខ្ញុំពូកែ
គណិតសាស្ត្រជាងគេឯងនោះទេ ។ គឺខ្ញុំស្រឡាញ់របៀបត្រិះរិះរកហេតុផល ប្រើពាក្យ
មានន័យច្បាស់លាស់ មិនអាចឲ្យគេយកទៅបកស្រាយបានច្រើនន័យ ។ ដូចកាលខ្ញុំធ្វើ
និក្ខេបបទ លោកសាស្ត្រាចារ្យ Jean LEGRAS គាត់មានប្រសាសន៍ថា ការធ្វើនិក្ខេបបទ
ដើម្បីបានសញ្ញាប័ត្រ នេះជាការធម្មតាទេ តែដែលសំខាន់ គឺគាត់ចង់អប់រំខ្ញុំឲ្យមានគំនិត
ស្រាវជ្រាវ (esprit de recherche) ។ គឺគំនិតបែបនេះហើយ ដែលធ្វើឲ្យយើងរកឃើញនូវ
ទ្រឹស្តីថ្មីៗ ឬ រកឃើញនូវចម្លើយនៃបញ្ហាថ្មីខ្លះដែលយើងជួបប្រទះ ក្នុងការងារ ឬ
ក្នុងការរស់នៅរាល់ថ្ងៃ ។